

Standardy ochrony małoletnich

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

1. Standardy Ochrony Małoletnich w KCO zostały opracowane w związku z obowiązkami prawnymi nałożonymi ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich. (Tekst ujednolicony Dz. U. 2016 poz. 862) i ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 pozycja 1606.)
2. Ilekroć w niniejszym dokumencie jest mowa o:
 - krzywdzeniu małoletniego – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego (w tym czynu nieobyczajnego) na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu lub przez zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie;
 - małoletnim – należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 roku życia;
 - kierownictwie – należy przez to rozumieć kierownika podmiotu leczniczego, jego zastępców, pełnomocników oraz wszelkie osoby mające uprawnienia decyzyjne w podmiocie leczniczym, niezależnie od nazwy ich funkcji;
 - personelu – należy przez to rozumieć wszystkie osoby zatrudnione, współpracujące lub świadczące usługi w KCO, które biorą udział w udzielaniu świadczeń zdrowotnych małoletnim lub mogą mieć kontakt z małoletnim bądź uczestniczą w procedurze zatrudniania, niezależnie od wykonywanego zawodu i podstawy prawnej udzielania świadczeń zdrowotnych lub wykonywania obowiązków służbowych;
 - standardach – należy przez to rozumieć niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich;
 - zatrudnieniu – należy przez to rozumieć nawiązanie współpracy z jakąkolwiek osobą na podstawie umowy o pracę, powołania, mianowania lub umowy cywilnoprawnej (w tym kontraktowej).
3. Obowiązek przestrzegania standardów ma każdy członek personelu oraz kierownictwo podmiotu leczniczego.
4. Dla potrzeb przeciwdziałania krzywdzeniu małoletnich, personel i kierownictwo podejmuje działania określone standardami również w sytuacji zaobserwowania lub powzięcia informacji o krzywdzeniu małoletniego przez dorosłe osoby trzecie lub przez innych małoletnich.
5. Za wdrożenie, monitorowanie przestrzegania, ocenę realizacji standardów oraz inne zadania określone w standardach odpowiedzialny jest kierownik podmiotu leczniczego.
6. Kierownik podmiotu leczniczego powierza zadania, o których mowa w standardach ochrony małoletnich Pełnomocnikowi ds. Bezpieczeństwa Pacjentów w Katowickim Centrum Onkologii Panu mgr Stanisławowi Iwańczakowi.
7. Przed zatrudnieniem jakiegokolwiek osoby, która będzie udzielać świadczeń zdrowotnych małoletnim lub będzie uczestniczyć w ich udzielaniu, należy uzyskać informację z Rejestru Sprawców Przystępstw na tle seksualnym, dotyczącą tego, czy dana osoba figuruje w tym rejestrze.
8. Przed zatrudnieniem osoby, która będzie udzielać świadczeń zdrowotnych małoletnim lub będzie uczestniczyć w ich udzielaniu, należy zobowiązać do dostarczenia aktualnego zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej) Kodeksu karnego, w art. 189a (handel ludźmi) i art. 207 (znęcanie się) Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

9. W przypadku zatrudnienia cudzoziemca lub osoby zamieszkującej w ciągu ostatnich 20 lat w krajach innych niż Polska, należy przeprowadzić weryfikację pod kątem figurowania w rejestrach karalności państwa pochodzenia lub państwa, w którym osoba ta ostatnio zamieszkiwała, w zakresie przestępstw wskazanych w punkcie 8 lub odpowiadających im czynów zabronionych, sankcjonowanym prawem danego państwa.
10. Kierownik podmiotu leczniczego uprawniony jest ponadto do zobowiązania osób przed zatrudnieniem, do złożenia odpowiednich oświadczeń: o niekaralności, miejscu zamieszkania w ostatnich 20 latach, oświadczenia w przypadku braku informacji rejestru karnego.
11. Zatrudnić w KCO można wyłącznie te osoby, które nie figurują w Rejestrze Sprawców Przestępstw Na Tle Seksualnym i które dostarczyły aktualne zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego potwierdzające, że nie były skazane za przestępstwa, których mowa w punkcie 8.
12. Każdy członek personelu ma obowiązek zapoznania się ze standardami. Potwierdzeniem zapoznania się ze standardami przez członka personelu jest złożenie przez niego oświadczenia. Oświadczenie należy przechowywać w aktach osobowych pracownika lub w ramach dokumentacji dotyczącej osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
13. W przypadku powzięcia informacji o wszczęciu lub prowadzeniu wobec członka personelu postępowania karnego o przestępstwa określone w punkcie 8, kierownik podmiotu leczniczego niezwłocznie odsuwa takiego członka od wszelkich form kontaktu z małoletnimi.
14. W przypadku skazaniu członka personelu za przestępstwo lub przestępstwa określone w punkcie 8, kierownik podmiotu leczniczego niezwłocznie rozwiązuje z nim umowę będącą podstawą zatrudnienia lub odwołuje go ze stanowiska.

Rozdział 2

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem

15. Podstawową zasadą czynności podejmowanych przez personel oraz kierownictwo KCO w kontaktach z małoletnimi jest działanie na rzecz ich dobra.
16. Członkowie personelu oraz kierownictwo:
 - traktują małoletnich z szacunkiem, zachowując w kontakcie z małoletnimi spokój i cierpliwość, a także okazują zrozumienie dla ich trudności, problemów i potrzeb;
 - dbają o przestrzeganie ich praw pacjenta;
 - respektują ich prawo do opieki ze strony przedstawicieli ustawowych bądź opiekunów faktycznych;
 - w miarę możliwości tłumaczą im podejmowane działania oraz dążą do uzyskania aprobaty na udzielane świadczenia zdrowotne;
 - dają możliwość wyrażania przez małoletniego swojego zdania oraz zapewniają małoletniemu prawo do bycia wysłuchanym.
17. Każda osoba zatrudniona w podmiocie leczniczym, która ma świadomość, iż małoletni doznał znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązana jest do zachowania szczególnej ostrożności i taktu w kontaktach z tym małoletnim.
18. Jeżeli małoletni swoim postępowaniem dąży do nawiązania z członkiem personelu kontaktu fizycznego o potencjalnie niestosownym bądź nieadekwatnym charakterze, personel podejmuje odpowiednie, stanowcze działania, wyjaśniając z wyczuciem małoletniemu konieczność zachowania granic strefy osobistej.
19. Na badanie małoletniego pacjenta należy uzyskać zgodę osoby uprawnionej według przepisów prawa polskiego, z zastrzeżeniem sytuacji nagłych.
20. Badanie małoletniego należy wykonać w obecności jego przedstawiciela ustawowego, opiekuna faktycznego, a gdy to nie jest możliwe, w obecności osoby z personelu.

21. Badanie małoletniego może łączyć się z koniecznością rozebrania pacjenta, oglądania go, dotykania lub penetracji jam ciała wyłącznie w sytuacjach mających uzasadnienie medyczne.
22. Podczas badania okolic intymnych lub badań połączonych z potrzebą penetracji jam ciała należy zachować szczególny takt i umiar, tłumacząc w miarę możliwości najpierw potrzebę wykonania takich badań i ich planowany przebieg zarówno małoletniemu pacjentowi, jak i obecnemu przy badaniu przedstawicielowi ustawowemu albo opiekunowi faktycznemu.
23. Podczas badania małoletniego pacjenta należy zapewnić mu intymność adekwatną do jego wieku, potrzeb i oczekiwań.
24. W miarę możliwości kadrowych, badania małoletniego pacjenta, które ingeruje w jego strefę intymną, dokonuje członek personelu tej samej płci.
25. Członkowie personelu zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.

Rozdział 3

Katalog zachowań zabronionych

26. Zabrania się stosowania jakiegokolwiek formy lub postaci przemocy wobec małoletnich (zarówno przemocy fizycznej, jak i werbalnej), polegającej w szczególności na stosowaniu kontaktu fizycznego o charakterze agresywnym, krytyki lub obraźliwego bądź dyskryminującego zachowania.
27. Zabrania się dotykania małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany lub który wykracza poza uzasadnioną potrzebę medyczną.
28. Zabrania się prezentowania małoletnim treści o charakterze erotycznym, pornograficznym bądź przemocowym.
29. Zabrania się wyśmiewania małoletnich, poniżania ich lub etykietowania.
30. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy lub autorytetu.
31. Personel nie może nawiązywać kontaktów z małoletnim w innej niż przewidziana udzielaniem świadczeń zdrowotnych formie, w szczególności poprzez zapraszanie albo przyjmowanie zaproszeń od małoletnich w mediach społecznościowych, komunikatorach lub za pośrednictwem innych prywatnych form kontaktu.

Rozdział 4

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego oraz osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń i informowanie odpowiednich instytucji

32. W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji o:
 - sytuacji przemocy bądź wykorzystania małoletniego – każdy członek personelu lub kierownictwa jest zobowiązany do natychmiastowej reakcji, zmierzającej do powstrzymania zachowań niedozwolonych i zapewnienia ochrony małoletniemu,
 - zachowań rodzących podejrzenie przemocy bądź wykorzystania małoletniego – każdy członek personelu lub kierownictwa jest zobowiązany do zgłoszenia ich kierownikowi podmiotu leczniczego,
 - naruszenia standardów – każdy członek personelu lub kierownictwa jest zobowiązany do niezwłocznego zgłoszenia podejrzenia naruszeń kierownikowi podmiotu leczniczego.
33. Podejrzenie naruszenia standardów, w szczególności poprzez krzywdzenie małoletnich, można zgłaszać do Pełnomocnika Dyrektora ds. Bezpieczeństwa Pacjentów mgr Stanisława Iwańczaka lub na adres e-mailowy: siwancza@kco.katowice.pl

34. Kierownik podmiotu leczniczego dąży do niezwłocznego wyjaśnienia sprawy zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez członka personelu, podejmując wszelkie niezbędne działania. Podejmowane działania kierownik podmiotu leczniczego dokumentuje.
35. W przypadku, gdy zgłoszono podejrzenie krzywdzenia małoletniego przez członka personelu, członek ten zostaje natychmiast odsunięty od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
36. W przypadku zaobserwowania, że przedstawiciel ustawowy małoletniego zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo, stosuje przemoc wobec małoletniego bądź godzi się na jej stosowanie lub w inny sposób krzywdzący małoletniego sobie nie radzi, należy podjąć działania adekwatne do sytuacji.
37. W sytuacji opisanej w punkcie 36, w przypadku:
- ubóstwa – można porozmawiać z przedstawicielem ustawowym małoletniego i poinformować go o możliwościach wsparcia, w szczególności w ośrodkach pomocy społecznej;
Telefon Zaufania MOPS w Katowicach: 694 952 067
 - zaniedbania – można poinformować o możliwości wsparcia psychologicznego, w szczególności o telefonach zaufania, poradniach oraz specjalistach, którzy przyjmują na danym terenie
Telefon Zaufania Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Katowice, Sokolska 26, tel. 32 258 65 55,
 - przemocy – **Telefon Zaufania ds. Nietletnich Komendy Miejskiej Policji w Katowicach ul. Lompy 19, telefon 32 200 22 58,**
 - Można wszcząć procedurę Niebieskiej Karty. ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (dziennikustaw.gov.pl)
38. W przypadku, gdy z rozmowy z przedstawicielem ustawowym wynika, że nie jest on zainteresowany pomocą małoletniemu, ignoruje zdarzenie bądź stan psychofizyczny małoletniego lub w inny sposób nie wspiera małoletniego, który doświadczył krzywdzenia, kierownik podmiotu leczniczego sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego Sądu Rodzinnego. Z rozmowy sporządza się notatkę służbową, którą wraz z kopią wniosku do Sądu Rodzinnego przechowuje się w siedzibie KCO.
39. W przypadku podejrzenia, że zdrowie lub życie małoletniego są zagrożone lub gdy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa na małoletnim, kierownik podmiotu leczniczego sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Z zawiadomienia sporządza się notatkę.
40. W miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych w przestrzeni dostępnej dla pacjentów wywiesza się informację o ogólnopolskich telefonach pomocy dla osób pokrzywdzonych przestępstwami oraz przemocą w rodzinie:
- **Ogólnopolski telefon dla osób pokrzywdzonych przestępstwem: +48 222 309 900 – Ministerstwo Sprawiedliwości**
 - **Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”: 800 120 002**
 - **Telefon Zaufania Dla Dzieci i Młodzieży: 116 111**
 - **Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka: 800 12 12 12**

Rozdział 5

Zasady aktualizacji Standardów oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie członków personelu do ich stosowania

41. Kierownik podmiotu leczniczego lub osoba przez niego upoważniona nie rzadziej niż co dwa lata

dokonuje przeglądu standardów w celu ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy udokumentować.

42. Członkowie personelu mogą przekazywać swoje uwagi do standardów.

43. Kierownik podmiotu leczniczego lub osoba przez niego upoważniona, może sprawdzać znajomość standardów wśród personelu oraz organizować szkolenia z zakresu standardów ochrony małoletnich.

Rozdział 6

Zasady udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania

44. Standardy są dokumentem ogólnodostępnym. Standardy znajdują się:

A. WERSJA SKRÓCONA

- w jednostkach organizacyjnych KCO na tablicy informacyjnej.

B. WERSJA PEŁNA

- w rejestracji Centralnej Izby Przyjęć
 - w rejestracji POZ
 - w rejestracji Poradni Specjalistycznych
 - w rejestracji Pracowni Diagnostyki Obrazowej
 - w rejestracji Pracowni Diagnostyki Laboratoryjnej
 - w Sekretariatach Oddziałów: Ginekologiczno-Położniczego i Neonatologicznego
 - na stronie internetowej podmiotu leczniczego pod adresem <https://www.kco.katowice.pl> oraz w BIP
 - u Pełnomocnika Dyrektora ds. Bezpieczeństwa Pacjenta
45. Każdy małoletni lub przedstawiciel ustawowy małoletniego może otrzymać kopię standardów do wglądu.
46. W oparciu o standardy opracowano ich wersję skróconą, zawierającą informacje istotne dla małoletnich.

Rozdział 7

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

47. Podmiot leczniczy zapewnia dostęp do sieci Internet osobom pełnoletnim,

48. Dostęp do sieci Internet jest zabezpieczony hasłem oraz tak skonfigurowany, że uniemożliwia wchodzenie na strony:

- treści pornograficznej lub erotycznej;
- przedstawiające obrazy przemocy lub okrucieństwa wobec innych ludzi lub zwierząt;
- witryny hazardowe;
- blokowane web czaty.

Rozdział 8

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

49. Wizerunek małoletniego podlega ochronie.
50. Upublicznienie wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody przedstawiciela ustawowego tego małoletniego.
51. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczne wydarzenie, zgoda przedstawiciela ustawowego na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.
52. Wizerunek małoletniego utrwalony za pomocą kamer przemysłowych służących do rejestracji obrazu na potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa osobom i mieniu znajdującym się w podmiocie leczniczym nie podlega upublicznieniu i nie wymaga zgody przedstawiciela ustawowego małoletniego do utrwalania jego wizerunku. Wykorzystanie utrwalonych w ten sposób materiałów ograniczone jest wyłącznie do pierwotnie określonych dla ich rejestracji celów.

Rozdział 9

Postanowienia końcowe

53. Standardy względem osób zatrudnionych w KCO mają moc regulacji wewnętrznych, do przestrzegania których są oni zobowiązani.
54. Standardy wchodzi w życie z dniem podpisania.
55. Kierownik podmiotu leczniczego uprawniony jest do dokonywania zmian standardów.
56. Zmienione standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.

Rozdział 10

WERSJA SKRÓCONA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH w KCO

1. Katowickie Centrum Onkologii jest wielospecjalistycznym szpitalem, chcemy żebyś u nas czuł się dobrze i bezpiecznie.
2. Jeżeli cokolwiek Ci się nie podobało lub poczułeś się źle możesz to przekazać do Pełnomocnika Dyrektora ds. Bezpieczeństwa Pacjentów mgr Stanisława Iwańczaka lub napisać na adres e-mail siwancza@kco.katowice.pl
3. Na badania wchodzisz z mamą lub tatą. Oni mogą być zawsze przy Tobie.
4. Przed badaniem lekarz wytłumaczy Ci co będzie robił i dlaczego.
5. Lekarzowi możesz powiedzieć wszystko, on jest tu po to, żeby Ci pomóc.
6. Wiedza o tym, co Ci dolega, czego się obawiasz lub wstydzisz może być bardzo ważna. Dzięki tej wiedzy lekarz będzie mógł Ci pomóc jak najlepiej.
7. Lekarzom i pielęgniarkom naszego Centrum możesz zadawać pytania. Chętnie na nie odpowiedzą.
8. Nikt nie może na Ciebie krzyżać, wyśmiewać się z Ciebie, ani fotografować bez Twojej zgody.
9. Cokolwiek się w Twoim życiu dzieje nie jesteś sam. To są całodobowe numery telefonów do osób, którym możesz zaufać:
 - Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”: **800 120 002**;
 - Telefon Zaufania Dla Dzieci i Młodzieży: **116 111**.

Materiały pomocnicze

1. Oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich i zobowiązanie do ich

- przestrzegania.
2. Oświadczenie o niekaralności.
 3. Oświadczenie o państwie lub państwach zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat.
 4. Oświadczenie w przypadku braku informacji z rejestru karnego.
 5. Wzór zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
 6. Wzór wniosku do Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nieletnich o wgląd w sytuację dziecka.
 7. Niebieska Karta część A.
 8. Informator - Czym jest krzywdzenie dziecka i jak je rozpoznać, informacje dla osób wykonujących zawód medyczny.

WERSJA SKRÓCONA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH w KCO*

1. Katowickie Centrum Onkologii jest wielospecjalistycznym szpitalem, chcemy żebyś u nas czuł się dobrze i bezpiecznie.
2. Jeżeli cokolwiek Ci się nie podobało lub poczułeś się źle możesz to przekazać do Pełnomocnika Dyrektora ds. Bezpieczeństwa Pacjentów mgr Stanisława Iwańczaka lub napisać na adres e-mail siwanczak@kco.katowice.pl
3. Na badania wchodzisz z mamą lub tatą. Oni mogą być zawsze przy Tobie.
4. Przed badaniem lekarz wytłumaczy Ci co będzie robił i dlaczego.
5. Lekarzowi możesz powiedzieć wszystko, on jest tu po to, żeby Ci pomóc.
6. Wiedza o tym, co Ci dolega, czego się obawiasz lub wstydzisz może być bardzo ważna. Dzięki tej wiedzy lekarz będzie mógł Ci pomóc jak najlepiej.
7. Lekarzom i pielęgniarkom naszego Centrum możesz zadawać pytania. Chętnie na nie odpowiedzą.
8. Nikt nie może na Ciebie krzykować, wyśmiewać się z Ciebie, ani fotografować bez Twojej zgody.
9. Cokolwiek się w Twoim życiu dzieje nie jesteś sam. To są całodobowe numery telefonów do osób, którym możesz zaufać:
 - Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”: **800 120 002**;
 - Telefon Zaufania Dla Dzieci i Młodzieży: **116 111**.

* Zgodnie z zapisem Rozdział 6 punkt 44 A, informacja do rozmieszczenia na tablicy ogłoszeń jednostek organizacyjnych KC.

[Standardy ochrony małoletnich - plik TXT \(20 KB\), język polski, do odczytu maszynowego](#)

Dokumenty Zintegrowanego Systemu Zarządzania są własnością Katowickiego Centrum Onkologii. Kopiowanie, jak i rozpowszechnianie bez zgody Dyrektora Szpitala jest zabronione.

Data utworzenia

22-08-2024 (Michał Pisula)

Data modyfikacji

22-07-2025 (Michał Pisula)

Data publikacji

22-08-2024